

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1.1. Formålet med lovforslaget

Der har i de senere år været stigende fokus på, at der i visse dele af detailhandelen med fødevarer og restaurationsbranchen sker systematiske overtrædelser af lovgivningen vedrørende skat og afgifter, fødevarer, arbejdsmiljøforhold, brandsikkerhed og restaurationsdrift. Selvom de myndigheder, der administrerer de nævnte særlovgivninger, hver på deres område har gjort og fortsat gør en indsats for at komme misbrug til livs, har et flertal af Folketingets partier pålagt regeringen at fremlægge et forslag til indførelse af næringsbrev til etablering og drift af fødevarerforretning og virksomhed omfattet af restaurationsloven samt om inddragelse af næringsbrev, såfremt der konstateres væsentlige overtrædelser af gældende lovgivning, jf. nærmere nedenfor under 1.2.

Virksomhederne skal kunne konkurrere på lige vilkår med respekt for overholdelse af regler og lovgivning inden for f.eks. fødevarer og skat og afgifter. Det er både konkurrenceforvridende og krænkende for retsbevidstheden, når virksomheder systematisk kan overtræde gældende lovgivning, uden at det medfører sanktioner, der står i forhold til overtrædelserne.

Der er derfor behov for et samlet initiativ, der i samspil med den allerede gældende lovgivning gør det muligt at sætte mere effektivt ind over for gentagne overtrædelser af de love, der er af betydning for drift af fødevarerbutikker og restaurationer. Nærværende forslag til lov om næringsbrev til fødevarerbutikker skal i overensstemmelse hermed ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Lovforslagets ordning med et næringsbrev til fødevareraktiviteter har to overordnede mål. Det ene er at sikre, at udøvere af erhvervet har det fornødne kendskab til de regelsæt, der regulerer branchen. Dette sikres via et tilbud om et kort uddannelsesprogram samt om et krav om beståelse af en prøve. Det andet giver mulighed for, at systematisk overtrædelse af forskellige af de nævnte særlovgivninger ikke alene kan

sanktioneres hver for sig efter de respektive særlovgivninger, men tillige vil kunne medføre en samlet sanktion i henhold til lovforslaget. Dette sikres ved, at domstolene kan frakende en fysisk eller juridisk person retten til at udøve den omhandlede virksomhed.

Efter den gældende lovgivning har de myndigheder, der administrerer de nævnte særlovgivninger, hver for sig på deres område mulighed for at informere om deres lovgivning, at føre kontrol med at lovgivningen overholdes samt at sanktionere eventuelle overtrædelser heraf. Nærværende lovforslag samt lovforslaget til ændring af restaurationsloven, ændrer ikke ved dette forhold. Myndighedernes kontrolindsats forudsættes at fortsætte som hidtil, idet der ikke med lovforslagene sker nogen indskrænkning af myndighedernes mulighed for at sanktionere overtrædelser af særlovgivning ved bl.a. påbud, forbud og fratagelse af godkendelse. Lovforslagene er et supplement til den allerede bestående lovgivning, idet det er hensigten, at der med de to lovforslag skal ske en samordning mellem de omhandlede lovgivninger. Med lovforslagene bindes overtrædelser af de forskellige særlovgivninger sammen og kan udløse en fælles sanktion i form af frakendelse af retten til at udøve virksomhed inden for de to brancher. Der opnås således en helhedsorienteret og tværgående sanktionsmulighed.

I overensstemmelse hermed foreslås det, at gentagne, væsentlige overtrædelser af de nævnte særlovgivninger – hvad enten der er tale om flere overtrædelser af en enkelt eller af forskellige af de nævnte lovgivninger – medfører, at den ansvarlige, dvs. indehaveren af næringsbrevet, kan frakendes retten til at udøve den omhandlede virksomhed. Nærværende lovforslag er således en overbygning på de allerede eksisterende særlove, der regulerer detailhandel med fødevarer, og med forslaget gives der mulighed for at sanktionere systematiske overtrædelser af forskellige, relevante særlovgivninger hårdere og mere effektivt.

Sanktionering i form af indskrænkning af retten til at drive erhverv skal naturligvis håndteres med stor varsomhed, idet der er tale om indgreb over for en af de mest fundamentale og grundlæggende rettigheder.